

Varen op zonne-energie

‘Wat een wind! Veel meer dan voorspeld’, roept Ivar terwijl onze boot behoorlijk overhelt en een grote golf door het gangboord spoelt. ‘Laten we nog maar een extra rif in het grootzeil zetten.’ Tijdens onze oversteek van Zuid-Italië naar het Griekse eiland Corfu maken we kennis met de Straat van Otranto. Deze nauwe zeestraat is aan beide kanten bergachtig en zorgt ervoor dat de noordenwind vanuit de Adriatische Zee behoorlijk wordt versterkt. Zelfs met gereefde zeilen hellen we behoorlijk en stuiven we met flinke vaart door de golven. Regelmatig komt er een bak water over dek. We maken ons geen zorgen, onze stevige stalen boot kan dit wel aan. Maar comfortabel is anders.

Van slapen komt weinig en we zijn allebei doodop als we ‘s ochtends de bergen van Corfu langzaam groter zien worden. Als we dichterbij het eiland komen, nemen de wind en golven langzaam maar zeker af; ze verdwijnen helemaal als we een beschutte baai binnenvaren. Het water is azuurblauw en zo helder dat we vanaf het dek kunnen zien hoe ons anker op de zandbodem valt. Het witte zandstrand, de felgroene berghellingen en veelkleurige huizen doen ons al snel vergeten hoe pittig de zeiltocht hierheen was. We zijn aangekomen in de Ionische Zee, een gebied dat bekendstaat om z’n zonnige en windstille klimaat.

Opvallende burenen

Al snel valt de boot van onze burenen ons op. ‘Kijk, een catamaran zonder mast’, zegt Floris. ‘Er staat *SolarWave* op de zijkant.’ Nieuwsgierig peddelen we ernaartoe. Het hele dak ligt vol met zonnepanelen! Zoiets hebben we nog niet eerder gezien. Voordat we iets kunnen zeggen, worden we aangesproken. De nieuwsgierigheid blijkt wederzijds.

Falk en Susanne Viczian hebben onze vlag gezien en ons project gevonden op internet. Ze nodigen ons uit voor 'sundowners' en eten, waar we natuurlijk maar al te graag op ingaan.

Een uniek prototype

We blijken met onze neus in de boter te zijn gevallen. Falk is ingenieur en eigenaar van *Solarboot Projekte*. De *SolarWave* was bij de tewaterlating de eerste zonneboot ter wereld in zijn soort. Hij werkt samen met verschillende opleidingsinstituten om de systemen aan boord verder te optimaliseren. Stagiaire Andrea Schmid van de Technische Hogeschool Regensburg helpt met het onderzoek. Falks vrouw Susanne is een paar weken aan boord voor vakantie. We krijgen een uitgebreide rondleiding.

Op het dak van de catamaran tellen we maar liefst 25 zonnepanelen. 'Het piekvermogen is 8.500 watt en op een gemiddelde dag wekken ze 50 kWh op. Hiermee kunnen niet alleen de elektromotoren worden aangedreven, maar ook de keuken, de watermaker en alle andere apparatuur aan boord,' vertelt Falk enthousiast. In de technische ruimte zien we maar twee flinke accu's.

Verbaasd vragen we waar de rest van de accu's zijn. 'Die zijn er niet. Op deze zonneboot gebruiken we de energie van de panelen direct voor aandrijving. Dat is een belangrijk verschil met een elektroboot, waarbij een flinke accubatterij belangrijk is voor energie-opslag. Wij varen dan ook alleen overdag', glimlacht Falk.

Even later verwent Susanne ons met overheerlijke cocktails terwijl we de zon onder zien gaan. Later tovert ze een heus vijfgangendiner uit de keuken. Tijdens het eten vat Falk het concept nog eens voor ons samen. 'De *SolarWave* is eigenlijk een onderzoeksstation om het gebruik van zonne-energie aan boord van schepen verder te verbeteren. Zonnepanelen zijn de laatste jaren zoveel verbeterd, dat er op een catamaran voldoende oppervlakte beschikbaar is om op zonne-energie te varen én alle boordsystemen te laten draaien.'

Zonnig proefvaren

De Ionische Zee blijkt een uitermate geschikt testgebied voor de *SolarWave*: volop zon en weinig wind. Voor ons te weinig wind om te zeilen, dus we blijven nog even liggen. 'Gaan jullie mee varen?', vraagt Falk de volgende ochtend. Graag! Even later zien we Luci steeds kleiner worden als we haar achterlaten op de ankerplaats. Terwijl we met een vaartje van zo'n vijf knopen in volledige stilte door het azuurblauwe water glijden, genieten we ervan dat we nu eens niet zelf hoeven te varen.

Maar daar stopt de luxe niet: we kunnen onze was doen met zoetwater uit de watermaker terwijl Andrea vers brood bakt in de elektrische oven. Allemaal op 100% zonne-energie! We zijn erg enthousiast over de stilte, het rustige tempo en het gebrek aan uitstoot van CO₂ en andere gassen. De toekomst van het motorbootvaren lijkt al gearriveerd te zijn. 'Dat denk ik ook', beaamt Falk. 'En ik ben niet de enige. Het principe van de zonnecatamaran is inmiddels ook door een commerciële werf opgepikt.'

Een luxueuze recordpoging

Een aantal maanden later leggen we aan in de Spaanse havenstad Cartagena. In de haven valt ons meteen een catamaran op met zonnedak. Op de zijkant staat *Solarwave 62*. Zou het? Eigenaar Samuel Voetter bevestigt ons vermoeden: het blijkt de eerste seriegebouwde Solarwave te zijn. Samuel nodigt ons uit aan boord en leidt ons rond. Het schip doet ons erg denken aan de *SolarWave* van Falk, maar deze is groter en erg luxe afgewerkt. En er is een flinke accubatterij ingebouwd om ook 's nachts te kunnen varen.

We zijn benieuwd waarom Samuel deze boot heeft gekocht. 'Het idee om onafhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen spreekt me erg aan, omdat ze vervuilen en eindig zijn.' Eerlijkheidshalve zegt hij er wel bij dat er ook een dieselgenerator aan boord is, mocht er meer energie nodig zijn. 'Maar we gaan een recordpoging doen om de Atlantische Oceaan over te steken op alleen zonne-energie!', aldus een enthousiaste Samuel. We hopen dat het 'm lukt een nieuw, duurzaam record in motorbootvaren neer te zetten.

De boot van de toekomst?

Als zeilers zijn we natuurlijk blij dat wij van windenergie – een indirecte vorm van zonne-energie – gebruik kunnen maken. Maar het is ons opgevallen dat er niet alleen in de Ionische Zee weinig wordt gezeild: de dieselmotoren van vele charterzeilschepen in de hele Middellandse Zee maken overuren. Daarnaast zijn catamarans een trend: ze bieden meer ruimte, meer comfort en er kunnen meer mensen mee. De zonnecatamaran lijkt daarmee zeker in een behoefte te voorzien. Zou hiermee de motorboot van de toekomst gearriveerd zijn? De tijd zal het leren. Maar dat de eerste generatie zonneboten hieraan een belangrijke bijdrage levert, lijkt ons zo goed als zeker.